

ด่วนที่สุด

ที่ พณ ๐๔๐๔/๒๑๘๐

กระทรวงพาณิชย์
๕๖๓ ถนนพบุรี โอ.เมือง
จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง การแก้ไขปัญหาเกษตรกรที่ตกหล่นเข้าร่วมโครงการช่วยเหลือค่าเก็บเกี่ยวและปรับปรุงคุณภาพข้าว
ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้นำเสนอคณะรัฐมนตรี
๒. สำเนาสรุปผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการข้าว (นบข.) ครั้งที่
๔/๒๕๖๒
๓. สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการเกษตร ด่วนที่สุด ที่ กษ ๑๐๐๗/๓๑๒๘ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๒
๔. รายละเอียดข้อมูลที่หน่วยงานของรัฐต้องเสนอพร้อมกับการขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรี
ตามมาตรา ๒๗ และ มาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

ด้วย กระทรวงพาณิชย์ ขอเสนอเรื่อง การแก้ไขปัญหาเกษตรกรที่ตกหล่นเข้าร่วมโครงการ
ช่วยเหลือค่าเก็บเกี่ยวและปรับปรุงคุณภาพข้าว ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ทั้งนี้
รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงพาณิชย์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่อง
ดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ โครงการสนับสนุนเงินช่วยเหลือต้นทุนการผลิตให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต
๒๕๕๙/๖๐ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน และวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เห็นชอบตามที่
กระทรวงการคลังเสนอ สำหรับโครงการสนับสนุนเงินช่วยเหลือต้นทุนการผลิตให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าว
ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ ไร่ละ ๑,๐๐๐ บาท ไร่ละไม่เกิน ๑๐ ไร่ ให้แก่เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร
ผู้ปลูกข้าว ปีการเพาะปลูก ๒๕๕๗/๕๘ ตามโครงการมาตรการเพิ่มรายได้ให้แก่ผู้มีรายได้น้อย และผ่าน
การรับรองสิทธิให้สามารถเข้าร่วมโครงการดังกล่าวได้ จำนวน ๓.๗ ล้านราย หรือเป็นเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียน
เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการเพาะปลูก ๒๕๕๙/๖๐ และเป็นเกษตรกรที่ไม่ซ้ำซ้อนกับเกษตรกรที่ได้รับ
การสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการผลิตพืชทดแทนตามโครงการปรับเปลี่ยนการปลูกข้าวไปปลูกพืชที่หลากหลาย
ฤดูนาปรัง ปี ๒๕๖๐ กรอบวงเงินงบประมาณ ๓๗,๘๖๐.๒๕ ล้านบาท โดยระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่วันที่
๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

ต่อมาเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาโครงการสนับสนุนเงินช่วยเหลือต้นทุนการผลิตให้แก่เกษตรกร
ผู้ปลูกข้าว พบว่ายังมีเกษตรกรกลุ่มที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ของโครงการฯ แต่ยังไม่ได้รับความ
ช่วยเหลือเนื่องจากเกิดความคลาดเคลื่อนในกระบวนการดำเนินงาน คณะรัฐมนตรีจึงมีมติเมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม
๒๕๖๐ อนุมัติการสนับสนุนเงินช่วยเหลือต้นทุนการผลิตเพิ่ม จำนวน ๔๐,๘๘๕ ราย คิดเป็นวงเงินไม่เกิน
๔๐๘.๘๕ ล้านบาท ให้แก่เกษตรกรกลุ่มดังกล่าวตามที่กระทรวงการคลังเสนอ และได้กำหนดให้ดำเนินการ
จ่ายเงินช่วยเหลือต้นทุนการผลิตตามหลักเกณฑ์ให้เกษตรกรกลุ่มดังกล่าวเพิ่มเติมภายในระยะเวลา ๙๐ วัน
นับถัดจากวันที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ

ทั้งนี้ โครงการดังกล่าวเป็นการนำเสนอตามนโยบายของรัฐบาลโดยกระทรวงการคลัง
ซึ่งไม่ได้ผ่านการพิจารณาของ นบข.

๑.๒ โครงการช่วยเหลือ...

๑.๒ โครงการช่วยเหลือค่าเก็บเกี่ยวและปรับปรุงคุณภาพข้าวให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน, วันที่ ๘ พฤศจิกายน และวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ เห็นชอบตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอสำหรับการดำเนินโครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ และการช่วยเหลือค่าเก็บเกี่ยวและปรับปรุงคุณภาพข้าวให้แก่เกษตรกรรายย่อยผู้ปลูกข้าวเปลือกหอมมะลิ (ข้าวขาวดอกมะลิ ๑๐๕ และ กข ๑๕) และข้าวเปลือกเหนียว ไร่ละ ๘๐๐ บาท ครั้วเรือนละไม่เกิน ๑๕ ไร่ ข้าวเปลือกเจ้า ไร่ละ ๑,๐๐๐ บาท ครั้วเรือนละไม่เกิน ๑๒ ไร่ และข้าวเปลือกปทุมธานี ไร่ละ ๑,๒๐๐ บาท ครั้วเรือนละไม่เกิน ๑๐ ไร่ โดยใช้ฐานข้อมูลเกษตรกรที่ได้รับเงินสนับสนุนตามโครงการสนับสนุนเงินช่วยเหลือต้นทุนการผลิตให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ กรอบวงเงินงบประมาณ ๔๑,๐๙๐.๓๕ ล้านบาท โดยให้ ธ.ก.ส. ทำความตกลงกับสำนักงานงบประมาณต่อไป ระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ โดยมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๐ ให้ขยายระยะเวลาการจ่ายเงินไปสิ้นสุดวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ยกเว้นภาคใต้สิ้นสุดวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

คณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการข้าว (นบข.) มีมติเมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เห็นชอบการแก้ไขปัญหาเกษตรกรที่ตกหล่นเข้าร่วมโครงการช่วยเหลือค่าเก็บเกี่ยวและปรับปรุงคุณภาพข้าว ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ ดังนี้

๒.๑ รับทราบผลการตรวจสอบเกษตรกรที่ตกหล่นเข้าร่วมโครงการช่วยเหลือค่าเก็บเกี่ยวและปรับปรุงคุณภาพข้าวปี ๒๕๕๙/๖๐ ตามที่กรมส่งเสริมการเกษตรร่วมกับ ธ.ก.ส. เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๒ มีเกษตรกรที่มีคุณสมบัติเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของโครงการฯ แต่ยังไม่ได้รับโอนเงินช่วยเหลือค่าเก็บเกี่ยวและปรับปรุงคุณภาพข้าว ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ และเกษตรกรได้รับเงินช่วยเหลือไม่ครบตามสิทธิ จำนวน ๒๘,๗๙๒ ราย คำนวณเงินที่จะใช้จ่ายจริงในการช่วยเหลือเกษตรกรแต่ละราย รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๘๐,๒๕๙,๙๐๖ บาท

๒.๒ มอบหมายให้กระทรวงพาณิชย์ ในฐานะฝ่ายเลขานุการ นบข. นำเสนอคณะรัฐมนตรี พิจารณาการจ่ายเงินโครงการช่วยเหลือค่าเก็บเกี่ยวและปรับปรุงคุณภาพข้าว ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ ให้แก่เกษตรกรที่ตกหล่น ซึ่งกรมส่งเสริมการเกษตรและ ธ.ก.ส. ได้ตรวจสอบร่วมกันแล้ว โดยมีคุณสมบัติเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของโครงการฯ จำนวน ๒๘,๗๙๒ ราย รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๘๐,๒๕๙,๙๐๖ บาท และมอบหมายให้ ธ.ก.ส. ทำความตกลงกับสำนักงานงบประมาณต่อไป

(สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๓. สารสำคัญ และข้อเท็จจริง

๓.๑ จังหวัดสงขลาได้มีหนังสือลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๑ เพื่อขอความช่วยเหลือเกษตรกรที่ยังไม่ได้รับเงินค่าเก็บเกี่ยวและปรับปรุงคุณภาพข้าวนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ ตามมติที่ประชุม คณะอนุกรรมการติดตามกำกับดูแลการบริหารจัดการข้าวระดับจังหวัด เมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๑ โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตรวจสอบข้อเท็จจริงเพื่อให้ความช่วยเหลือเกษตรกรบางรายที่หว่านข้าวหลังภาวะอุทกภัยในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ซึ่งได้รับเงินช่วยเหลือต้นทุนการผลิตแล้ว แต่ยังไม่ได้รับเงินค่าเก็บเกี่ยวและปรับปรุงคุณภาพข้าวนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ จำนวน ๘๖๔ ราย พื้นที่ ๙,๐๔๓ ไร่

๓.๒ กรมการค้าภายใน ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๑ แจ้งให้ ธ.ก.ส. ร่วมกับการส่งเสริมการเกษตร ประมวลผลข้อมูลเกษตรกรที่ได้รับความเดือดร้อน เพื่อนำเสนอปัญหาและแนวทางแก้ไข ประกอบการพิจารณาของ นบข. และคณะรัฐมนตรีต่อไป

๓.๓ กรมส่งเสริมการเกษตร ได้มีหนังสือลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๒ แจ้งว่าได้ประชุมร่วมกับ ธ.ก.ส. เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๒ ซึ่งจากการตรวจสอบพบว่า มีเกษตรกรที่มีคุณสมบัติเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของโครงการฯ แต่ยังไม่ได้รับเงินช่วยเหลือค่าเก็บเกี่ยวและปรับปรุงคุณภาพข้าว ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ และเกษตรกรได้รับเงินช่วยเหลือไม่ครบตามสิทธิ จำนวน ๒๘,๗๙๒ ราย คำนวณเงินที่จะใช้จ่ายจริงในการช่วยเหลือเกษตรกร รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๘๐,๒๕๙,๙๐๖ บาท โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) กลุ่มเกษตรกรที่ได้รับเงินสนับสนุนตามโครงการสนับสนุนเงินช่วยเหลือต้นทุนการผลิตให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ เพิ่มเติม ตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ ธ.ก.ส. ไม่สามารถโอนเงินโครงการช่วยเหลือค่าเก็บเกี่ยวและปรับปรุงคุณภาพ ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ ให้แก่กลุ่มเกษตรกรนี้ได้ เนื่องจากโครงการดังกล่าวสิ้นสุดในวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ไปก่อนแล้ว ทั้งที่เกษตรกรมีคุณสมบัติครบถ้วนตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน, วันที่ ๘ พฤศจิกายน และ วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

๒) รายละเอียดและสาเหตุของเกษตรกรที่มีคุณสมบัติแต่ไม่ได้รับเงินช่วยเหลือตามโครงการช่วยเหลือค่าเก็บเกี่ยวและปรับปรุงคุณภาพข้าว ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ จำนวน ๒๘,๗๙๒ ราย สรุปได้ ดังนี้

(๑) กรอบระยะเวลาการปลูกข้าวนาปีในพื้นที่ภาคใต้เริ่มวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๙ - วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ และขั้นตอนการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต้องขึ้นทะเบียนหลังปลูกแล้ว ๑๕ วัน จนถึงก่อนเก็บเกี่ยวและเกษตรกรจังหวัดสงขลาประสบอุทกภัย ทำให้ต้องเลื่อนเวลาเพาะปลูกข้าวนาปีออกไปถึงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๐ ทำให้เกษตรกรต้องขึ้นทะเบียนหลังโครงการฯ สิ้นสุด (วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐) ทำให้เข้าร่วมโครงการฯ ไม่ได้ จำนวน ๑๑,๕๘๒ ราย

(๒) เกษตรกรขึ้นทะเบียนตามที่ดัดแปลงเพาะปลูก แต่ ธ.ก.ส. จัดทำฐานข้อมูลตามภูมิสำเนาของเกษตรกร ทำให้เกษตรกรแสดงความประสงค์เข้าร่วมโครงการฯ นอกเขตภูมิสำเนาส่งผลให้ ธ.ก.ส. ไม่พบข้อมูลและเกษตรกรไม่สามารถเข้าร่วมโครงการฯ ได้ จำนวน ๑,๕๒๑ ราย

(๓) เกษตรกรแจ้งยกเลิกการเข้าร่วมโครงการปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกข้าวไม่เหมาะสมเป็นเกษตรกรรมทางเลือกอื่น เพื่อเข้าร่วมโครงการฯ แต่ขั้นตอนการยกเลิกต้องใช้เวลา ส่งผลให้เกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ ไม่ทัน (วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐) จำนวน ๑,๑๙๗ ราย

(๔) กลุ่มเกษตรกรที่ไม่ได้เงินช่วยเหลือตามโครงการสนับสนุนเงินช่วยเหลือต้นทุนการผลิตให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ ซึ่งสิ้นสุดระยะเวลาโครงการฯ ในวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ซึ่งขั้นตอนการเบิกจ่ายเงินของ ธ.ก.ส. ต้องใช้เวลา ๗ วัน ทำให้ข้อมูลเกษตรกรที่จัดส่งช่วงวันที่ ๑๙ - ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ไม่สามารถเบิกจ่ายได้ทัน จำนวน ๗,๙๒๒ ราย

(๕) ข้อมูลไม่สมบูรณ์ เนื่องจากเกษตรกรไม่ระบุพันธุ์ข้าว จำนวน ๑,๒๓๘ ราย

(๖) ธ.ก.ส. ตรวจสอบพบว่าเกษตรกรได้รับเงินยังไม่ครบตามสิทธิ จำนวน ๕,๓๓๒ ราย

(สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

๓.๔ ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ประสานขอผลการดำเนินโครงการช่วยเหลือค่าเก็บเกี่ยวและปรับปรุงคุณภาพข้าว ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ กับ ธ.ก.ส. โดยที่ผ่านมามีการโอนเงินช่วยเหลือเกษตรกร รวมทั้งสิ้น ๓,๗๓๙,๘๒๐ ราย จำนวนเงิน ๓๑,๖๙๑,๔๔๑,๔๕๐ บาท ซึ่งยังไม่เกินวงเงินที่คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติไว้ตามข้อ ๑.๒ จำนวน ๔๑,๐๙๐.๓๕ ล้านบาท

๔. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงพาณิชย์ พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินโครงการช่วยเหลือค่าเก็บเกี่ยวและปรับปรุงคุณภาพ ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ สามารถช่วยเหลือเกษตรกรที่ตกหล่นซึ่งมีคุณสมบัติเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของโครงการฯ แต่ยังไม่ได้รับโอนเงินช่วยเหลือค่าเก็บเกี่ยวและปรับปรุงคุณภาพข้าว ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ และเกษตรกรได้รับเงินช่วยเหลือไม่ครบตามสิทธิโดย ซึ่งกรมส่งเสริมการเกษตร และ ธ.ก.ส. ได้ตรวจสอบร่วมกันแล้ว ให้ได้รับเงินช่วยเหลืออย่างทั่วถึง ครบถ้วน และบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ จึงเห็นควรพิจารณาการจ่ายเงินโครงการช่วยเหลือค่าเก็บเกี่ยวและค่าปรับปรุงคุณภาพ ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ ให้แก่เกษตรกรที่ตกหล่นแต่ละราย จำนวน ๒๘,๗๙๒ ราย รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๘๐,๒๕๙,๙๐๖ บาท โดยให้ ธ.ก.ส. ทำความตกลงกับสำนักงบประมาณต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

๑๗๖ บุณยประภัศร

(นางสาวบุษติมา บุญประภัศร)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ รักษาการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กองส่งเสริมการค้าสินค้าเกษตร ๒

กรมการค้าภายใน

โทร. ๐ ๒๕๐๗ ๖๑๘๖

โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๕๕๐๒